

Заняття 8

Головні періоди: Життя Ісуса. Божий Син

Біблійний матеріал уроку: Євангелії від Матвія, Марка, Луки та Івана.

Цілі уроку: Ознайомитись із:

- твердженнями Ісуса стосовно Його божественності;
- етичною стороною вчення Ісуса.

Божий Син

Ісус проголосив, що Він Сам буде суддею, який вирішує, де люди проводитимуть вічність (Євангелія від Матвія 16:27-28). Саме такі заяви викликали гнів у Його ворогів, але Він ніколи не відмовлявся від них. Навпаки, Ісус наполягав на тому, що має право судити людство, тому що Він є пов'язаний з Богом узами родинної спорідненості, яких не мав ніхто інший (Євангелія від Івана 20:31). Точніше кажучи, Він, Ісус, є Сином Божим (Євангелія від Івана 20:31). Це ім'я близько перекликається з іншим іменем, яким Він був щасливий називати Себе, - Син Людський (Євангелія від Матвія 8:20; 9:6; 12:8; 17:11).

В першому столітті імена Син Божий та Син Людський мали набагато більше значення, аніж це може здатися сьогодні. В ті часи люди часто використовували вислів «син когось (або чогось)» у значенні «той, хто має сутність когось (або чогось)». Ранні Християни дали одному із своїх провідників ім'я «син розради», тому що він міг утішити як ніхто інший (Дії апостолів 4:36). Ісус називав Якова та Івана «синами громовими», маючи на увазі їх шалену натуру (Євангелія від Марка 3:17). Таким чином, коли в Біблії говориться про Ісуса, що Він Син Людський, то це значить, що Він повною мірою людина. Він не видіння, що лише має подобу людини (а наприкінці I віку були і такі заяви), - ні, Його сутність - це повною мірою сутність людини. І так само, коли Біблія називає Його Сином Божим, стверджується Його сутнісна подоба до Бога. Ніде в Новому Заповіті точно не пояснюється, яким саме чином Ісус та Бог можуть бути Сутностями подібними, але водночас й окремими, та Біблія постійно відображує їх саме такими.

Ідея про те, що Ісус - це Бог в людській подобі, є центральною в Новому Заповіті. По суті, Ісус назвав це істиною, на підставі якої Він створить Свою церкву (це ім'я Він дав громаді віруючих, що слідує за Ним). Про це Ісус заявив, коли одного разу розмовляв з апостолами. Він запитав їх про те, хто Він є, і Петро відповів: «Ти Христос (тобто Месія), Син Бога Живого!» Ісус похвалив Петра за таку відповідь та сказав: «...на скелі оцій побудую Я Церкву Свою...» (Євангелія від Матвія 16:16-18). Таким чином, засадою християнської спільноти є божественність Христа.

Серед Євангелій божественність Ісуса найбільш послідовно відстоює Євангелія від Івана. Іван розпочинає свою Євангелію з ототожнення Ісуса з Логосом, - цим словом в I віці називали сполучну силу, що надає всесвітній єдності та передбачуваності. Зазвичай ми перекладаємо «Логос» як «Слово». Іван говорить, що споконвіку, в самий момент створення світу, Ісус як Слово

був з Богом і Сам був Богом. І створено все саме через Слово, а значить, через Ісуса. Далі Іван вказує: «...Логос стався тілом, і перебував між нами...» (Євангелія від Івана 1:1-14).

Як Син Ісус запровадив звичай звертатися до Бога як до Батька. В усьому Старому Заповіті Бога названо Батьком лише десять разів - здебільшого у Книгах Пророків, наприклад, в Ісаї та Єремії. Навпаки, в Новому Заповіті ствердження, що Бог - це Батько, зустрічаються повсякчасно. Коли Ісус навчав Своїх послідовників молитися, Він наказував їм розпочинати молитву наступними ми словами: «.. Отче наш, що єси на небесах! Нехай святиться Ім'я Твоє...» (Євангелія від Матвія 6:9). При цьому Він закликав їх приходити до Бога з довірливістю дитини, що звертається з проханням до люблячого батька.«... бо знає Отець ваш, чого потребуєте, ще раніше за ваше прохання», - переконував Ісус Своїх учнів (Євангелія від Матвія 6:8).

Коли Ісус говорив про Отця, Він завжди мав на увазі тісний взаємний зв'язок, навіть ототожнювання поміж Ним Самим та Богом. Вже наприкінці Його життя одного разу апостоли спитали Його, Який є Його Отець. Ісус відповів: «... стільки часу Я з вами, ти ж не знаєш ... Мене? Хто бачив Мене, той бачив Отця...» (Євангелія від Івана 14:8-9). Ці слова просто доповнюють те, що апостоли вже чули від Ісуса раніше. Одного разу Він сказав людям, що зібралися в храмі: «Я й Отець Ми одне!» (Євангелія від Івана 10:30). А іншого разу: «.. Яв Отці, а Отець у Мені...» (Євангелія від Івана 14:10).

Юдейські провідники ставилися до таких заяв із стривоженістю та страхом. На їхню думку, Ісус, коли говорив про те, що Він є божественним, був винний у страхітливому святотатстві. А вони вважали своїм обов'язком знищити будь-кого, хто робив подібні ствердження, інакше вони були б неспроможні захистити честь та чистоту Бога. Самі вони говорили про це наступними словами: «...ми маємо Закона, а за Законом Він мусить умерти, бо за Божого Сина Себе видавав» (Євангелія від Івана 19:7).